

Natuurtoets basisschool Scharn

Maastricht
Stichting MosaLira

25 januari 2022

Contactpersoon



Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018
5200 BA 's-
Hertogenbosch
Nederland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Leeswijzer	5
2	Projectgebied en ingreep	6
2.1	Omschrijving projectgebied	6
2.2	Ingreep project en planning	6
3	Methode soortgericht onderzoek	8
3.1	Methode veldinventarisaties	8
3.1.1	Vleermuizen	8
3.1.2	Huismus	8
3.1.3	Gierzwaluw	8
3.1.4	Steenmarter	8
3.2	Verantwoording veldbezoeken	8
3.3	Deskundigheid betrokken ecologen	9
4	Resultaten soortgericht onderzoek	10
4.1	Vleermuizen	10
4.2	Huismus	11
4.3	Gierzwaluw	11
4.4	Steenmarter	11
4.5	Conclusie soortgericht onderzoek	12
5	Effectbeoordeling en toetsing Wnb	13
5.1	Effectbeoordeling	13
5.2	Toetsing Wnb	13
6	Mitigatieplan	15
6.1	Uitgangspunten	15

6.2	Mitigatie en maatregelen	15
6.2.1	Algemeen	15
6.2.2	Vleermuizen	16
6.2.3	Algemene broedvogels	18
6.2.4	Bovenwettelijke maatregelen ter versterking van de natuur	18
6.2.5	Overtreding verbodsbepalingen na mitigatie	19
6.2.6	Planning	19
7	Conclusie en ontheffing	20
8	Ontheffing Wet natuurbescherming	21
8.1	Ontheffing en soorten	21
8.2	Belang en alternatievenafweging	21
8.2.1	Onderbouwing belang	21
8.2.2	Alternatieven	22
8.3	Staat van instandhouding	22
 Bijlagen		
Bijlage A Wettelijk kader Wnb - soortenbescherming		24
Bijlage B Impressie plangebied		29
Bijlage C QuickScan basisschool Scharn Maastricht		33
Bijlage D Instructie tijdelijke mitigatie		34
Bijlage E Instructie permanente mitigatie		37
 Colofon		38

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Stichting MosaLira is voornemens de basisschool Scharn, gelegen aan de Kloosterstraat 5-7 te Maastricht, te slopen en te vervangen voor een nieuwbouwschool met heringericht terrein. De voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten, en daarmee overtreding van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb). Het is daarom noodzakelijk om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van beschermde soorten en of de voorgenomen ingrepen leiden tot negatieve effecten op deze soorten.

Naar aanleiding van de resultaten van een QuickScan (Arcadis, 29 januari 2021, met kenmerk D10022345:11), zie Bijlage C) heeft Arcadis in opdracht van Stichting MosaLira soortgericht onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van vleermuizen, huismus, gierzwaluw en steenmarter.

In voorliggend rapport zijn de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken beschreven en is een toetsing aan de verbodsbepalingen van de Wnb opgenomen. De toetsing is aangevuld met een mitigatieplan en onderbouwing voor een noodzakelijk te verkrijgen ontheffing in het kader van de soortbescherming van de Wnb. Deze rapportage dient dan ook als onderbouwend document voor het doorlopen van een ontheffingsprocedure Wnb.

Uitgangspunt van het mitigatieplan is om overtredingen van wettelijke verbodsbepalingen te voorkomen, al of niet door middel van het treffen van compenserende en/of mitigerende maatregelen.

De ingreep heeft betrekking op de herontwikkeling van een voormalig kloostergebouw en het omliggend terrein. Van de bomen binnen het projectgebied blijven twee of drie loofbomen en één conifeer behouden. De huidige rapportage heeft alleen betrekking op beschermde soorten conform de Wnb, zie Bijlage A.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn het projectgebied en de ingreep beschreven. Hoofdstuk 3 gaat in op de gebruikte methode voor het soortgericht onderzoek. In hoofdstuk 4 worden de resultaten behandeld. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de effectbeoordeling en toetsing op de Wnb. Hoofdstuk 6 betreft het mitigatieplan en hoofdstuk 7 de conclusie. In hoofdstuk 8 is de relevante informatie ten behoeve van de ontheffingsaanvraag opgenomen.

In bijlage A is het wettelijk kader van de Wnb opgenomen, in bijlage B is een impressie van het plangebied opgenomen. De QuickScan is te vinden in bijlage C en in bijlage D zijn de instructies voor de het plaatsen van de tijdelijke mitigatie opgenomen.

2 Projectgebied en ingreep

2.1 Omschrijving projectgebied

Het plangebied, gelegen aan de Kloosterstraat 5-7 te Maastricht betreft de basisschool Scharn en de speelterreinen en grasvelden direct daaraan gelegen (zie figuur 1). Het gebied ligt aan twee zijden van de Kloosterstraat. Het westelijke deel betreft het hoofdgebouw bestaande uit een grotendeels enkele bouwlaag (gemetselde constructie) met een blinde (niet in gebruik zijnde) zolderruimte. Enkel aan de voorzijde, bij de entree van het terrein, is een tweede bouwlaag aanwezig. De daken zijn bedekt met een pannendak. Het gebouw heeft een U-vorm waar het binnenplein verhard is als speelplaats met groen bestaande uit gras en een oude esdoorn, enkele struiken en een lage haag. Rondom het gebouw zijn speelplaatsen en verharde terreinontsluiting aanwezig. In de meest westelijke hoek van het plangebied bevindt zich een natuurlijke speelplaats met boomschors snippers als ondergrond.

Aan de oostzijde van de Kloosterstraat bevindt zich een recentere uitbreiding van basisschool Scharn. Hier zijn extra klaslokalen gerealiseerd, bestaande uit gemetselde gebouwen met één bouwlaag. Het eromheen liggende terrein is grotendeels verhard met (natuur)speelplekken. In de zuidoostelijke hoek staan enkele bomen.

In bijlage B is een impressie van het plangebied opgenomen. Het plangebied is in totaal circa 0,8 ha groot. Het plangebied wordt omringd door woonwijken met tuinen en bijbehorende infrastructuur. Het plangebied ligt aan de stadsrand in het oosten van Maastricht.



Figuur 1 Ligging van het plangebied. Het plangebied is bij benadering rood omlijnd

2.2 Ingreep project en planning

MosaLira is voornemens om het plangebied te transformeren/renoveren door middel van sloop en nieuwbouw. MosaLira is voornemens de aanwezige bomen in het plangebied te behouden. Dit is als uitgangspunt meegenomen in deze natuurtoets.

Het plangebied zal na de werkzaamheden weer in gebruik zijn als school. De functie blijft ongewijzigd.

Werkzaamheden

De exacte werkzaamheden en plannen voor herontwikkeling nog niet zijn vastgesteld, maar bestaan in elk geval uit:

- Realiseren van tijdelijke schoolgebouwen, mogelijk blijft het oostelijke gebouw behouden waardoor het de functie krijgt van tijdelijk schoolgebouw.
- Strippen van gebouwen.
- Sloop van gebouwen.
- Bouwrijp voorbereiden door verwijdering infrastructuur en eventuele begroeiing.
- Realiseren van de nieuwbouw.
- Afbreken van tijdelijke schoolgebouw.
- Herinrichting buitenruimte plangebied.

Planning

De exacte planning van deze werkzaamheden is vooralsnog onbekend. Start werkzaamheden is gepland in oktober 2022.

3 Methode soortgericht onderzoek

De Wnb regelt de bescherming van in het wild voorkomende planten en dieren. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld. Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van beschermde soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren (artikelen 3.1, 3.5 en 3.10).

De Wnb heeft dan ook belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen. Bovendien dient eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 1.11). In bijlage A wordt verder ingegaan op het wettelijk kader van de soortbescherming in het kader van de Wnb.

Voor het huidige project is soortgericht onderzoek uitgevoerd om de mogelijke effecten aan de Wnb te kunnen toetsen. Met de QuickScan zijn de te onderzoeken soorten/soortgroepen bepaald. In de volgende paragraaf is de gehanteerde onderzoeksmethode uitgeschreven.

3.1 Methode veldinventarisaties

3.1.1 Vleermuizen

Alle inventarisaties zijn uitgevoerd conform het vigerend Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus & Gegevensautoriteit Natuur & Zoogdiervereniging, 2021). Bij alle bezoeken zijn de waarnemingen gedaan met een heterodyne of live batdetector met opnamemogelijkheden en time expansion (Pettersen D240x en Batlogger).

3.1.2 Huismus

Conform Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017) zijn twee veldbezoeken uitgevoerd tijdens het broedseizoen, tussen 1 april en 20 juni. Daarnaast is er ook tijdens de onderzoeken naar andere soorten gelet op mogelijke indicaties voor de aanwezigheid van huismussen.

3.1.3 Gierzwaluw

Conform Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, versie juli 2017) zijn drie veldbezoeken met een tussenliggende periode van minimaal tien dagen, tussen 1 juni en 15 juli uitgevoerd.

3.1.4 Steenmarter

Er is geen landelijke geldend protocol voor steenmarteronderzoek. Er is een éénmalig inpandig sporenonderzoek uitgevoerd om activiteit en aanwezigheid vast te stellen. Tevens zijn eventuele zichtwaarnemingen die zijn opgedaan tijdens het vleermuisonderzoek meegenomen.

3.2 Verantwoording veldbezoeken

De onderzoeken voldoen aan de minimumvoorwaarden voor wat betreft geschikte weersomstandigheden voor het uitvoeren van de betreffende soortinventarisaties. In de hiernavolgende paragrafen zijn per soort(groep) in een tabel de weersomstandigheden en datums van de veldbezoeken opgenomen.

Tabel 1 Verantwoording veldbezoeken met datum, tijd, onderzoekers en weersomstandigheden van de onderzoeksrondes

Soort(groep)	Ronde	Datum	Tijd bij benadering	Onderzoekers	Temp. (°C)	Windkracht (Bft.)	Neerslag
Vleermuizen	1	18-05-2021	22:00-00:00	[REDACTED]	10	1	Droog
Vleermuizen	2	15-06-2021	04:00-06:00	[REDACTED]	16	1	Droog
Vleermuizen	3	28-06-2021	22:00-00:00	[REDACTED]	19	0	Droog
Vleermuizen	4	15-08-2021	22:00-00:00	[REDACTED]	18	1	Droog
Vleermuizen	5	16-08-2021	00:00-02:00	[REDACTED]	15	1	Droog
Vleermuizen	6	09-09-2021	00:00-02:00	[REDACTED]	16	0	Droog
Huismus	1	20-05-2021	09:00-10:00	[REDACTED]	12	1	Droog
Huismus	2	31-05-2021	09:00-10:00	[REDACTED]	20	0	Droog
Gierzwaluw	1	17-05-2021	19:15-21:15	[REDACTED]	12	1	Droog
Gierzwaluw	2	08-06-2021	20:00-22:00	[REDACTED]	17	0	Droog
Gierzwaluw	3	29-06-2021	20:00-22:00	[REDACTED]	15	1	Droog
Steenmarter	1	20-05-2021	10:00-11:00	[REDACTED]	13	1	N.v.t.

3.3 Deskundigheid betrokken ecologen

De inventarisaties naar huismus, gierzwaluw en steenmarter zijn uitgevoerd door [REDACTED], ecooloog bij Arcadis. De vleermuisonderzoeken zijn door ecologen van Arcadis uitgevoerd ([REDACTED]) en door [REDACTED], freelance vleermuisdeskundige. Alle onderzoekers hebben ruime ervaring met het uitvoeren van vleermuis-, vogel- en zoogdieronderzoek.

Het rapport inclusief advies is opgesteld door [REDACTED] in samenwerking met [REDACTED] en [REDACTED]. Arcadis is lid van het Netwerk Groene Bureaus.

4 Resultaten soortgericht onderzoek

In dit hoofdstuk is weergegeven welke beschermde soorten/soortgroepen binnen het projectgebied met het soortgericht onderzoek zijn vastgesteld.

4.1 Vleermuizen

Tijdens de onderzoeken zijn twee zomerverblijfplaatsen en twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis vastgesteld in het hoofdgebouw van basisschool Scharn. In Figuur 2 zijn de locaties van de twee zomerverblijven van gewone dwergvleermuis weergegeven. Tot slot zijn er tijdens het najaarsonderzoek enkele baltsende gewone dwergvleermuizen waargenomen verspreid door het plangebied. Bij deze soort is het in de praktijk lastig om de daadwerkelijke paarlocatie te vinden, omdat de dieren baltsend door hun territorium vliegen en alleen kort het verblijf bezoeken wanneer er gepaard wordt. Het daadwerkelijke paarverblijf bevindt zich doorgaans echter nabij het gebied waar gebaltst wordt. Op basis van de locaties van de baltsende dieren wordt uitgegaan van twee balts- en paarverblijven in het plangebied



Figuur 2 Kaart met locaties van twee verblijfplaatsen en vastgesteld baltsgedrag van gewone dwergvleermuis

In Figuur 3 zijn de overige waarnemingen van vleermuizen op kaart weergegeven. Tijdens het vleermuisonderzoek zijn onder andere foeragerende en overvliegende gewone en ruige dwergvleermuizen waargenomen. Daarnaast zijn er waarnemingen gedaan van een overvliegende laatvlieger, *Myotis spec.* en rosse dwergvleermuis. Er zijn (behalve van de gewone dwergvleermuis) geen verblijfplaatsen in het schoolgebouw of in bomen vastgesteld van deze soorten.

Er is geen essentieel foerageergebied of vliegroute vastgesteld binnen het plangebied of in de directe omgeving.

Het plangebied vervult dus op de twee zomerverblijfplaatsen en de twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis na geen verdere functies voor vleermuizen.



Figuur 3 Kaart met waarnemingen van overig gedrag van vleermuizen

4.2 Huismus

Tijdens het huismusonderzoek zijn geen waarnemingen van huismus gedaan of sporen van huismus aangetroffen binnen of nabij het plangebied. Ook zijn er bij de andere bezoeken aan het plangebied, zoals tijdens het vleermuisonderzoek, gierzwaluwonderzoek en steenmarteronderzoek geen waarnemingen van huismus gedaan. Huismussen zijn daarmee binnen het plangebied uitgesloten.

4.3 Gierzwaluw

Tijdens het gierzwaluwonderzoek zijn geen waarnemingen van gierzwaluw gedaan of sporen van gierzwaluw aangetroffen binnen of nabij het plangebied. Gierzwaluwen zijn daarmee binnen het plangebied uitgesloten.

4.4 Steenmarter

Tijdens het inpandige sporenonderzoek van de zolders van de gebouwen zijn geen waarnemingen gedaan van steenmarter of sporen van steenmarter gevonden. Verblijfplaatsen van steenmarter zijn binnen het plangebied uitgesloten. Enkel zijn er (tijdens de QuickScan) aan de zuidkant van de school uitwerpselen van steenmarter gevonden (zie Figuur 4). Het plangebied is beperkt functioneel als voedselbiotoop voor steenmarter door de vele verharding. Op basis van de uitwerpselen kan echter wel geconcludeerd worden dat steenmarter rond het plangebied voorkomt, maar dat het plangebied zelf geen belangrijke functies voor de soort vervult.



Figuur 4 Kaart met waarnemingen van (sporen van) zoogdieren

4.5 Conclusie soortgericht onderzoek

In het projectgebied is één door de Wnb beschermde soort (Artikel 3.5) vastgesteld:

- Twee zomerverblijfplaatsen en twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis.

Daarnaast komen algemeen soortgroepen voor in het projectgebied:

- Algemene broedvogels.
- Algemene amfibieën.
- Algemene grondgebonden zoogdieren.

Overige beschermde soorten zijn uitgesloten in het projectgebied.

5 Effectbeoordeling en toetsing Wnb

In dit hoofdstuk is per relevante soort(groep) beschreven in hoeverre de voorgenomen werkzaamheden een negatief effect hebben op de aanwezige en te verwachten beschermde soorten. Daarna zijn de vastgestelde effecten getoetst aan de Wnb alvorens mitigerende maatregelen zijn toegepast.

Algemene broedvogels behoren tot de categorie Vogelrichtlijn van de Wnb (Art. 3.1 Wnb) en vleermuizen tot de categorie Habitatrichtlijn (Art. 3.5 Wnb). De voorkomende algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën behoren tot de categorie 'andere soorten' (Art. 3.10 Wnb), zie bijlage A voor een verklaring van de beschermingscategorieën.

5.1 Effectbeoordeling

Er is onderscheid gemaakt tussen korte en lange termijneffecten van de sloop- en bouwwerkzaamheden. Per soort(groep) zijn de effecten hieronder beschreven.

Vleermuizen

Negatieve effecten op vleermuizen als gevolg van de werkzaamheden zijn als volgt:

- Korte termijn: verstoring en sterfte van individuen en verstoring van verblijfplaatsen.
- Korte termijn: (tijdelijk) verlies van verblijfplaatsen. Hierbij bestaat de kans dat de lokale populatie minder geschikte verblijfsmogelijkheden ter beschikking heeft en dus gevoeliger is voor overige veranderingen en werkzaamheden binnen de deelpopulatie.
- Lange termijn: de ingreep leidt niet tot aantasting van foerageergebied en vliegroutes en daarmee niet tot een negatief effect op de functionaliteit van buiten het projectgebied gelegen verblijfplaatsen en lokale populaties.

Algemeen voorkomende zoogdieren, amfibieën en broedvogels

Mogelijk is sprake van negatieve effecten op algemeen voorkomende grondgebonden soorten zoogdieren en amfibieën en op algemene broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten.

- Korte termijn: verstoring en sterfte van individuen en verstoring van verblijfplaatsen van algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën.
- Korte termijn: verstoring en sterfte van individuen en verstoring van nestlocaties van algemene broedvogels bij werkzaamheden in het broedseizoen.
- Lange termijn: tijdelijk en permanent verlies van nestlocaties van algemene broedvogels. Hiermee bestaat de kans dat de lokale populatie minder geschikte verblijfsmogelijkheden ter beschikking heeft en dus gevoeliger is voor overige veranderingen en werkzaamheden binnen de deelpopulatie.

Het projectgebied vormt geen essentieel leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdieren, amfibieën en algemene broedvogels. De staat van instandhouding van deze soorten komt hierdoor niet in het geding bij het uitvoeren van de werkzaamheden. Mitigatiemaatregelen voor behoud van leefgebied zijn daarom niet noodzakelijk. Om sterfte onder individuen van algemeen voorkomende zoogdieren, amfibieën en algemene broedvogels te voorkomen, zijn voorzorgsmaatregelen nodig om onnodig doden en verwonden van individuen te beperken (Zorgplicht Artikel 1.11 Wnb).

5.2 Toetsing Wnb

Op grond van de in de vorige paragraaf beschreven effecten, vindt mogelijk overtreding plaats van verbodsbepalingen van de Wnb, zie Tabel 2. Voor een verklaring van de verbodsbepalingen zie bijlage A.

De provincies en het Rijk hebben in hun verordeningen uit de lijst van 'andere soorten' diersoorten aangewezen waarvoor een vrijstelling geldt en dus geen ontheffing van verbodsbepalingen voor hoeft te worden aangevraagd. Voor de in het projectgebied voorkomende algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt binnen de Provincie Limburg deze vrijstelling. Deze zijn in de toetsing verder niet meer meegenomen.

Tabel 2 Toetsing effecten aan de verbodsbepalingen van de Wnb

Vogelrichtlijnsoorten:	Verbodsartikelen:	Art. 3.1.1	Art. 3.1.2	Art. 3.1.3	Art. 3.1.4	Art. 3.1.5
Algemene broedvogels	Bescherming: Categorie 5	X	X			
Habitatrichtlijnsoorten:	Verbodsartikelen:	Art. 3.5.1	Art. 3.5.2	Art. 3.5.3	Art. 3.5.4	Art. 3.5.5
Gewone dwergvleermuis	Bescherming: HR IV	X	X		X	

Ten aanzien van vogels en vleermuizen zijn een aantal verbodsartikelen van toepassing.

Verbod tot:

- Opzettelijk doden of vangen (Art. 3.1 lid 1: vogels en Art. 3.5 lid 1: vleermuizen).
- Opzettelijk verstoren (Art. 3.5 lid 2: vleermuizen).
- Vernielen van nest-, rust- of verblijfplaatsen (Art 3.1 lid 2: vogels, Art 3.5 lid 4: vleermuizen).

Door het voorgenomen herontwikkelingsproject worden aanwezige vogels en vleermuizen mogelijk gedood of verstoord en verdwijnen de nest-, rust- of verblijfplaatsen. De Artikelen 3.5 lid 3 & 5 zijn niet van toepassing, omdat geen eieren en/of planten geraapt, geplukt of beschadigd worden. De Artikelen 3.1 lid 3 t/m 5 zijn niet van toepassing, omdat geen eieren worden geraapt en de staat van instandhouding van de soorten niet in het geding komt.

Voor alle in het wild levende soorten is de zorgplicht (Art.1.11) van kracht, zie bijlage A. Voor algemene zoogdieren en amfibieën geldt alleen de zorgplicht.

Om de voorgenomen ingreep uit te kunnen voeren binnen de kaders van de Wnb, zijn maatregelen noodzakelijk om een negatief effect op individuele dieren, verblijfplaatsen en leefgebied te voorkomen. In dit stadium kan reeds geconcludeerd worden dat voor de werkzaamheden, waarbij verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren gaan, een ontheffingsprocedure noodzakelijk is.

In het volgende hoofdstuk is een mitigatieplan uitgewerkt. Per relevante soort(groep) wordt geconcludeerd in hoeverre zorgvuldig toepassen van mitigerende maatregelen nog sprake is van een overtreding en de noodzaak om daarvoor een ontheffing Wnb aan te moeten vragen alvorens de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren.

6 Mitigatieplan

In dit hoofdstuk zijn de mitigerende maatregelen beschreven die noodzakelijk zijn om overtreding van de verbodsbepalingen zo veel als mogelijk te voorkomen en de compenserende maatregelen die nodig zijn om een aantasting van de gunstige staat van instandhouding te voorkomen. Het toepassen van deze maatregelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is niet vrijblijvend.

6.1 Uitgangspunten

Dit mitigatieplan is opgesteld voor de uitvoering van werkzaamheden zoals beschreven in hoofdstuk 2.

Tijdens het soortgericht onderzoek naar vleermuizen zijn twee zomerverblijfplaatsen en twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis vastgesteld binnen het projectgebied. Bij ieder verblijf is slechts één individu vastgesteld. Daarnaast komen algemene broedvogels voor, en is de aanwezigheid van algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën niet volledig uit te sluiten.

Bij de totstandkoming van het mitigatieplan is gebruik gemaakt van de bepalingen uit de Kennisdocumenten van gewone dwergvleermuis. Afwijkingen van deze documenten zijn ecologisch onderbouwd en gemotiveerd.

In het mitigatieplan wordt gestreefd naar volledige mitigatie van de nest- en verblijfplaatsen. Omdat er sprake is van sloop van het schoolgebouw met daarin verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, is overtreding van artikel 3.5 lid 4 echter niet volledig te voorkomen. Er wordt daarnaast naar gestreefd om effecten op individuen te voorkomen. Daarom worden maatregelen getroffen om overtreding van artikel 3.1 lid 1, 3.5 lid 1 en 2 te voorkomen. Het doel van het treffen van mitigatiemaatregelen is dan ook tweeledig, namelijk:

- Het beperken en voorkomen van negatieve effecten op individuen en;
- Het behouden van voldoende functioneel leefgebied.

Uitgangspunten

Ecologie

- Toepassen richtlijnen vanuit de Kennisdocumenten Gewone dwergvleermuis.
- Streven naar behoud van functionaliteit leefgebied en verblijfplaatsen van vleermuizen om daarmee negatieve effecten op de staat van instandhouding te voorkomen en overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb zoveel als mogelijk te voorkomen.
- Vleermuizen zijn vanaf begin april actief bij gunstige avond- en nachttemperaturen. Vanaf half mei tot eind juli vormen vleermuizen zogenaamde kraamgroepen en zijn ze extra gevoelig voor verstoring. Vanaf augustus tot november zijn vleermuizen nog actief en bezig met sociale functies als balts en voortplanting. Vanaf november tot april zijn de meeste te verwachten soorten in winterrust.
- Tijdelijke kasten worden voorafgaande aan het actieve seizoen van vleermuizen geplaatst op het bijgebouw aan de oostzijde van de Kloosterstraat. Dit bijgebouw blijft behouden (zie Bijlage D) tot dat het nieuwe schoolgebouw is opgeleverd. Na oplevering van het nieuwe schoolgebouw blijft het bijgebouw met de tijdelijke kasten behouden voor een periode van minimaal zes maanden waarin de gewone dwergvleermuizen actief zijn, waardoor voldaan wordt aan de gewenningsperiode van de gewone dwergvleermuis.
- Het broedseizoen van algemene broedvogels loopt indicatief van half maart tot half augustus (dit kan verschillen afhankelijk van het weer).

Werkzaamheden

- Werkzaamheden bestaan uit sloop en nieuwbouw van basisschool Scharn en herinrichting van het terrein. Hiervoor verdwijnen de schoolgebouwen en een deel van de begroeiing. De grote eik aan de voorkant van het hoofdgebouw blijft behouden.
- Planning werkzaamheden zie paragraaf 6.2.6.
- Permanente verblijven worden gedurende de loop van de werkzaamheden gerealiseerd.

6.2 Mitigatie en maatregelen

6.2.1 Algemeen

Hieronder zijn algemene maatregelen opgenomen:

- Om verstoring van verblijfplaatsen te voorkomen wordt het schoolgebouw in september en/of oktober van 2022 ontmoedigd.
- Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden vindt controle en inspectie plaats door een deskundige ecooloog. De ecooloog zal in overleg met MosaLira en de aannemer passende maatregelen voorstellen indien noodzakelijk.
- In het kader van alle (Wnb beschermde) soorten, dienen de werkzaamheden te worden uitgevoerd met in acht name van de algemene zorgplicht. Bij een calamiteit (aantreffen van aanwezige vleermuizen en broedvogels, nesten met eieren of jongen etc.), wordt het werk tijdelijk stilgelegd en stelt de ecooloog passende maatregelen voor, in overleg met de aannemer en MosaLira.
- Tijdens en na oplevering van het werk door de aannemer wordt een beknopt logboek met eindevaluatie opgesteld ter onderbouwing van het naleven van het mitigatieplan door de betrokken partijen.
- Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld. Hierin worden de eisen om overtreding te voorkomen kort opgesomd en gekoppeld aan de werkzaamheden. Daarnaast worden de toe te passen mitigerende maatregelen nader uitgewerkt.
- Een kopie van het ecologisch werkprotocol en de ontheffing zijn aanwezig bij de aannemer op de bouwlocatie en in het bezit van zowel de projectleider van MosaLira als de betrokken ecooloog. Indien er door een daartoe bevoegd persoon gevraagd wordt naar dit document, wordt deze ter verantwoording van de werkzaamheden getoond.

6.2.2 Vleermuizen

In onderstaande tabellen worden de vereiste mitigatiemaatregelen voor gewone dwergvleermuis op een rij gezet. Voor de gewone dwergvleermuis zijn de eisen overgenomen uit het Kennisdocument. Verder is een natuurkalender opgenomen met kwetsbare periode van gewone dwergvleermuis waar rekening mee moet worden gehouden.

Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende fasen:

- Voorbereidingsfase (zie Tabel 3).
- Uitvoeringsfase (zie Tabel 4).
- Oplevering- en gebruiksfase (zie Tabel 5).

Tabel 3 Voorbereiding, planning en werkzaamheden m.b.t. gewone dwergvleermuis

Voorbereiding	Mitigerende maatregelen gewone dwergvleermuis	Tijdstip
Doel en functie	Voldoen aan de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb): maatregelen om doden en verwonden van individuen zo veel als redelijkerwijs mogelijk is te voorkomen. Waarborgen van de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Voorkomen van negatieve effecten op individuen tijdens uitvoering.	
Juridische status	Ter voorkoming van overtreding van het verbodsartikel 3.5 van de Wnb.	
Planning	Faseer werkzaamheden in ruimte en tijd. Door de sloopwerkzaamheden van het schoolgebouw in de minst gevoelige periode (zie Tabel 4 en Tabel 5) uit te voeren kunnen lokale populaties zich beter aanpassen en zich in stand houden. De geplande ingreep wordt uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen.	Sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd na ontmoediging in september 2022.
Opstellen ecologisch werkprotocol	Een ecologisch werkprotocol wordt opgesteld waarin alle maatregelen worden vastgelegd. Dit ecologisch werkprotocol moet op de locatie aanwezig zijn en onder alle betrokken partijen bekend zijn.	Ecologisch werkprotocol wordt voorafgaand aan de start van de (ontmoedigings)werkzaamheden opgesteld.
Plaatsen tijdelijke verblijfplaatsen	Voorafgaand aan het actieve seizoen worden alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd op aanwijzing van een deskundige ecooloog.	Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen worden uiterlijk voor half februari 2022 geplaatst.

Vorbereiding	Mitigerende maatregelen gewone dwergvleermuis	Tijdstip
Aantal tijdelijke verblijfplaatsen	Minimaal vier verblijfplaatsen per te verstoren individuele verblijfplaats van gewone dwergvleermuis.	4 x 4 = 16 verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis.
Type tijdelijke verblijfplaatsen	16 tijdelijke voorzieningen (van type VMTH1, VMT1a van Unitura, of vergelijkbaar) worden geplaatst binnen een straal van 200 meter vanaf de oorspronkelijke verblijfplaatsen. Deze worden geplaatst op het bijgebouw aan de andere kant van de Kloosterstraat.	Totaal: 16 verblijfplaatsen.
Locatie tijdelijke verblijfplaatsen	Locatie tijdelijke verblijfplaatsen binnen het kerngebied van de groep, bij voorkeur binnen 100 à 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats, maar buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden geplaatst.	Zie Bijlage D voor de exacte locaties.
Ontmoedigen	Tijdig voorafgaand aan de werkzaamheden (minimaal drie dagen (met avondtemperaturen boven 10°C) van tevoren) worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt (ontmoedigd). Een vleermuisdeskundige moet worden ingeschakeld om de best passende methode te bepalen, uit te voeren en te controleren.	Moment van ontmoedigen wordt opgenomen in ecologisch werkprotocol.
Gewenning	Voor tijdelijke vervanging van zomerverblijfplaatsen geldt een gewenningsperiode van minimaal drie maanden.	Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen worden uiterlijk half februari 2022 geplaatst.

Tabel 4 Uitvoering, planning en werkzaamheden m.b.t. gewone dwergvleermuis

Uitvoering	Mitigerende maatregelen gewone dwergvleermuis
Doel en functie	Maatregelen met als doel: waarborgen functionaliteit voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen, door: Garanderen permanent aanbod en functioneren verblijfplaatsen in de nieuwe situatie. In stand houden van voldoende dekking en beschikbaar voedsel.
Juridische status	Ter voorkoming van overtreding van het verbodsartikel 3.5 van de Wnb.
Aantal permanente verblijfplaatsen	Minimaal vier verblijfplaatsen per te verstoren individuele verblijfplaats van gewone dwergvleermuis.
Type permanente verblijfplaatsen	Het huidige schoolgebouw zal gesloopt worden. In het nieuw te realiseren schoolgebouw zullen ten minste 16 permanente verblijfplaatsen worden gerealiseerd. Bij voorkeur worden hiertoe delen van de spouwruimte geschikt gemaakt, welke toegankelijk zijn met een invliegopening. Ook kunnen er voorzieningen gerealiseerd worden achter gevelbetimmering. Een andere optie is het inbouwen van vleermuis kasten (type VMPM2e van Unitura, of vergelijkbaar). Het exacte ontwerp van het nieuwe schoolgebouw is nog niet gereed, waardoor het definitieve type vleermuisverblijven nog onbekend is.
Locatie en overige eisen permanente verblijfplaatsen	Bij voorkeur op dezelfde locaties als de oorspronkelijke verblijfplaats met een vergelijkbare spreiding in het gebouw en zoveel mogelijk dezelfde eigenschappen (materiaaltype, volume en bufferwaarde). In ieder geval dient de nieuwe locatie gelijk aan of beter van kwaliteit te zijn dan de oorspronkelijke situatie wat betreft hoogte (bij voorkeur op minimaal 3 meter hoogte), aanvliegroute, 4 x 4 = 16 verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis. Minimaal 16 verblijfplaatsen realiseren door delen van de spouwmuur geschikt te maken (optie). OF 16 inbouwkasten plaatsen (type VMPM2e van Unitura, of vergelijkbaar). Detail maatwerk wordt in het ecologisch werkprotocol uitgewerkt in afstemming ecoloog en aannemer en in het werk definitief gedetailleerd uitgevoerd en vastgelegd.

Uitvoering	Mitigerende maatregelen gewone dwergvleermuis	
	vrije vliegruimte, lichtvrij, vrij van verstoring en buiten bereik van predatoren.	
Werkzaamheden	De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundig ecooloog op het gebied van vleermuizen.	Deskundig ecooloog is betrokken bij het gehele proces.
	Als tijdens de werkzaamheden vleermuizen worden aangetroffen, worden de werkzaamheden onmiddellijk stopgezet en wordt direct een vleermuisdeskundige ingeschakeld.	

Tabel 5 Oplevering/gebruiksfase, planning en werkzaamheden m.b.t. gewone dwergvleermuis

Oplevering/gebruiksfase	Mitigerende maatregelen gewone dwergvleermuis	
Doel en functie	Maatregelen met als doel: waarborgen functionaliteit voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen, door: Garanderen functioneren van alternatieve verblijfplaatsen tijdens de werkzaamheden; Garanderen permanent functioneren verblijfplaatsen in de nieuwe situatie.	
Juridische status	Ter voorkoming van overtreding van het verbodsartikel 3.5 van de Wnb.	
Beheer	Tijdelijke verblijfplaatsen worden, zo ver ze als zodanig functioneren, jaarlijks schoongemaakt in een periode dat verstoring niet of minimaal optreed	
	De permanente voorzieningen worden opgenomen in het regulier beheer en onderhoud(plan). Bij defect of ongeschikt geraken van de voorziening wordt deze hersteld of vervangen.	

Tabel 6 Kwetsbare periode gewone dwergvleermuis (conform soortenstandaard en natuurkalender LNV-loket); rood = kwetsbare periode; geen werkzaamheden, groen = voorkeursperiode, oranje = wel actief maar minder kwetsbare functie

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Gewone dwergvleermuis												
Zomerverblijf												
Paarverblijf												

Deze perioden kunnen jaarlijks afwijken afhankelijk van de lokale klimatologische en meteorologische omstandigheden. Een deskundige op het gebied van de betreffende soort moet de exacte duur van de verschillende perioden aangeven indien er strak rond de kwetsbare periodes wordt gewerkt.

6.2.3 Algemene broedvogels

In het projectgebied komen diverse broedvogels voor zonder jaarrond beschermde nesten. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaatsvinden zijn diverse negatieve effecten te verwachten (doden van jonge dieren, verlies van nesten en verstoring van dieren). Zie Tabel 7 voor de kwetsbare periode. Deze periode kan jaarlijks afwijken afhankelijk van de lokale klimatologische en meteorologische omstandigheden. Een deskundige op het gebied van de betreffende soort moet de exacte periode van voortplanting aangeven indien er strak rond de kwetsbare periodes wordt gewerkt.

De begroeiing in het plangebied wordt voor de start van de werkzaamheden en buiten de kwetsbare periode in afstemming met een deskundig ecooloog gesnoeid. Het gehele gebied wordt daarna vrijgehouden van geschikte nestmogelijkheden gedurende de werkzaamheden. Grote bomen worden bijvoorbeeld omwikkeld met netten, zodat hier tijdelijk geen vogels in kunnen broeden.

Tabel 7 Kwetsbare periode algemene broedvogels (conform soortenstandaard en natuurkalender LNV-loket); rood = kwetsbare periode; geen werkzaamheden, groen = voorkeursperiode

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Algemene broedvogels												

6.2.4 Bovenwettelijke maatregelen ter versterking van de natuur

Steeds vaker bestaat de wens vanuit de initiatiefnemer of bijvoorbeeld de gemeente om bij een voorgenomen ontwikkeling ook een bijdrage te leveren aan de natuur. Op een eenvoudige manier kan dit zorgen voor een duurzame leefomgeving voor zowel mens als dier. Hierbij kan gedacht worden aan het volgende:

- Inbouwstenen in het schoolgebouw plaatsen om nestvoorzieningen voor broedvogels en verblijfplaatsen voor vleermuizen aan te bieden.
- Grind aanbrengen op het (platte) dak. Dit biedt nestmogelijkheid voor vogelsoorten zoals scholekster.
- Verlichting inzetten/aanpassen waarbij het opgaand groen in de omgeving onverlicht blijft. Voorkom zo goed als mogelijk uitstraling naar de omgeving. Hierbij kan gedacht worden aan het aanpassen van armaturen.
- Behoud van opgaand groen binnen het plangebied of het aanleggen van extra groen. Dit functioneert als voedselbron voor veel dieren en als dekkingsmogelijkheid.
- Creëer dekkingsmogelijkheden voor grondgebonden zoogdieren en amfibieën door het aanbrengen van bijvoorbeeld takkenrillen.
- Zaai groenstroken in met bloemrijke zaadmengsels.
- Creëer groene gevels door bijvoorbeeld klimop of wingerd langs de gevels te laten groeien. Dit biedt dekking voor vogels en trekt insecten aan wat weer als voedselbron dient voor veel faunasoorten.

Indien gewenst kan Arcadis een rol spelen bij het uitwerken van deze bovenwettelijke maatregelen.

6.2.5 Overtreding verbodsbepalingen na mitigatie

Na mitigatie wordt een deel van de overtreding van verbodsbepalingen voorkomen (zie paragraaf 5.2), namelijk artikel 3.1 lid 1 (vogels) en artikel 3.5 lid 1 & 2 (vleermuizen). Enkel overtreding van verbodsartikel 3.5 lid 4 (aantasting vleermuisverblijven) kan niet met behulp van mitigerende maatregelen voorkomen worden. Voor overtreding van dit verbodsartikel is een ontheffing noodzakelijk (zie ook paragraaf 8.1).

6.2.6 Planning

- November 2021: opstellen mitigatieplan.
- December 2021: indienen ontheffingsaanvraag.
- Uiterlijk half februari 2022: plaatsing tijdelijke voorzieningen.
- Maart t/m augustus 2022: gewenningsperiode tijdelijke voorzieningen.
- Juni 2022: definitief besluit Omgevingsdienst ontheffingverlening.
- Voorjaar/zomer 2022: realisatie eventuele tijdelijke schoolgebouwen binnen het plangebied.
- September – oktober 2022: ontmoedigen bebouwing (natuurvrij maken).
- Oktober – november 2022: sloop schoolgebouwen.
- 2023: realisatie nieuw schoolgebouw.
- 2023: realisatie permanente verblijfplaatsen vleermuizen.
- 2024: oplevering. Echter bestaat de kans dat dit vertraagd wordt, waardoor rekening wordt gehouden met uiterlijk oplevering in 2027.

7 Conclusie en ontheffing

Aanwezigheid beschermde soorten

Stichting MosaLira is voornemens de basisschool Scharn, gelegen aan de Kloosterstraat 5-7 te Maastricht te slopen en te vervangen voor een nieuwbouwschool met heringericht terrein. In 2021 heeft Arcadis in opdracht van Stichting MosaLira soortgericht onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van vleermuizen, huismus, gierzwaluw en steenmarter. Op basis van dit onderzoek is één door de Wnb beschermde soort vastgesteld, namelijk gewone dwergvleermuis. Binnen de school zijn twee zomerverblijfplaatsen en twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Daarnaast komen algemeen soortgroepen voor in het projectgebied:

- Algemene broedvogels.
- Algemene amfibieën.
- Algemene grondgebonden zoogdieren.

Overige beschermde soorten zijn uitgesloten in het projectgebied.

Verbodsbepalingen

Door de voorgenomen werkzaamheden vindt, na mitigatie, geen overtreding plaats van verbodsartikelen 1.11 (Zorgplicht), Vogels; 3.1 lid 1 en Vleermuizen; 3.5 lid 1 en 3.5 lid 2. Wél is sprake van overtreding van de verbodsbepalingen van Vleermuizen; 3.5 lid 4.

Ontheffing

Ten aanzien van het slopen en herinrichten van basisschool Scharn dient een ontheffingsaanvraag te worden ingediend bij de Provincie Limburg. Deze ontheffing is noodzakelijk omdat door de werkzaamheden overtreding van 3.5 lid 4 van de Wnb plaatsvindt, voor zover deze van toepassing is op het wegnemen van vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Volgens de wettelijke termijnen betreft de doorlooptijd van een procedure maximaal twintig weken met kans op verdere procedurele vertraging en is een ontheffing maximaal vijf jaar geldig met mogelijkheid tot verlenging. Het veldonderzoek is maximaal drie jaar geldig, waarna deze dient te worden geactualiseerd.

Met inachtneming van de geplaatste tijdelijke verblijfplaatsen en de te realiseren permanente vleermuisverblijfplaatsen zoals in het uitvoeringsplan uitgewerkt, zijn er geen aanvullende eisen aan het plan vanuit de Wnb. Met deze mitigatie wordt aan de taakstelling van het aantal verblijven en nestlocaties voor de gewone dwergvleermuis voldaan.

De gunstige staat van instandhouding van de aanwezige beschermde soorten is afdoende gewaarborgd op basis van het mitigatieplan en de haalbaarheid van effectieve en afdoende functionele verblijfplaatsen binnen het projectgebied. In het volgende hoofdstuk is aanvullende informatie voor de ontheffingsaanvraag opgenomen.

8 Ontheffing Wet natuurbescherming

8.1 Ontheffing en soorten

Stichting MosaLira vraagt een ontheffing aan voor:

- Gewone dwergvleermuis, art. 3.5 lid 4 (beschadigen, vernielen, wegnemen vaste rust- en verblijfplaatsen).

Stichting MosaLira vraagt een ontheffing aan voor de uitvoering van de sloop van de huidige basisschool Scharn en herontwikkeling van het schoolterrein aan de Kloosterstraat 5-7 te Maastricht, voor de periode van 1 september 2022 tot 1 september 2027 conform de voorgestelde planning, waarbij al rekening is gehouden met eventuele uitloop van de planning.

8.2 Belang en alternatievenafweging

8.2.1 Onderbouwing belang

MosaLira vraagt ontheffing Wnb aan onder het volgende belang:

Habitatrichtlijn (vleermuizen); artikel 3.8, lid 5, onderdeel 6, 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Onderhavig rapport dient ter onderbouwing dat de voorgenen ingreep, met inachtneming van alle mitigerende maatregelen, niet leidt tot een effect met als gevolg een wezenlijke invloed op de betreffende soorten. Uitgangspunt van het mitigatieplan is dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt. Van benutting of economisch gewin is bij het voorgenen project geen sprake, daarnaast wordt zorgvuldig gehandeld. Er treden ten aanzien van de aanwezige populatie, gewone dwergvleermuis geen permanente negatieve effecten op door het project.

Sloop en nieuwbouw van basisschool Scharn en herontwikkeling van het schoolterrein is verbonden met de volksgezondheid. De situatie van het huidige schoolgebouw voldoet op dit moment niet aan de huidige kwaliteit eisen voor binnenklimaat volgens vigerende landelijke normen zoals het Bouwbesluit 2012. Zie bijvoorbeeld artikel 3.21 met betrekking tot wering van vocht van buiten en artikel 5.3 met betrekking tot thermische isolatie. Het gebouw is slecht geïsoleerd, er is geen kwalitatief luchtverversingssysteem aanwezig en er is sprake van vochtintrede via gevels en schoorstenen. Door de grote temperatuurverschillen, door beperkte isolatie en te veel vocht in het gebouw ontstaat condensatie en schimmelvorming, wat het binnenklimaat verslechterd. Dit is een landelijk erkend probleem bij alle niet goed geïsoleerde of gebrekkig na geïsoleerde gebouwen en daarmee ook speerpunt bij diverse, mede door de rijksoverheid betrokken, akkoorden zoals het Lente Akkoord.

De gebruikers van de school produceren vocht, elke volwassene zweet per dag ongeveer één liter vocht uit. Samen met koken en wassen brengt dat dagelijks tien tot twintig liter vocht in het gebouw. In een slecht geïsoleerd pand condenseert dat vocht op de koudste oppervlakken, zoals glas of metaal. Vocht in gebouwen kan daarnaast te wijten zijn aan verschillende andere oorzaken, zoals: optrekkend vocht, insijpelen van regenwater, condensatie, een lekke leiding, enzovoort. Ook kan vocht ervoor zorgen dat chemische stoffen zoals formaldehyde uit bouwmaterialen vrijkomen.

Vocht in bebouwing beschadigt eigendom en vormt een bedreiging voor de gezondheid. Mensen kunnen gezondheidsklachten ondervinden door vocht in het gebouw. Het is niet duidelijk welke specifieke factoren in een vochtig gebouw hiervoor verantwoordelijk zijn. Vocht bevordert de ontwikkeling van schimmels, bacteriën en huisstof, die een bedreiging vormen voor de gezondheid van de gebruikers. Wetenschappelijke studies bij adolescenten die ademhalingsstoornissen hebben, tonen aan dat 83% van de gevallen van astma, astmatische bronchitis en chronische bronchitis en 87% van de gevallen van chronische neusverkoudheid, voorkomen bij adolescenten die in vochtige bebouwing verblijven. Twintig à 30% van de bevolking lijdt aan ademhalingsallergieën (bron: www.perfectkeur.nl). In ander onderzoek is daarnaast een consistente associatie gevonden tussen vocht in de woning en het voorkomen van luchtwegsymptomen zoals hoesten en piepen. Het is waarschijnlijk dat schimmels een rol spelen in de relatie tussen vochtige gebouwen en gezondheidseffecten, maar een kwantitatieve onderbouwing hiervan ontbreekt nog (bron: www.rivm.nl).

MosaLira streeft naar een beleid waarbij schoolgebouwen tijdig worden gecontroleerd op kwaliteit. Op basis daarvan wordt beoordeeld of het noodzakelijk is een pand te renoveren of te vervangen. Het verbeteren van het binnenmilieu van woningen, scholen en kindercentra is één van de speerpunten uit de Nationale aanpak Milieu en Gezondheid van de overheid (bron: www.rivm.nl). De nieuwbouw zal in een technische betere staat verkeren en beter geïsoleerd zijn dan de huidige situatie. Door het verduurzamen van bestaande bebouwing en het realiseren van hoogwaardige nieuwbouw, kunnen enerzijds de energielasten sterk verlaagd worden en anderzijds het comfort en het binnenmilieu verbeterd worden. De voorgenomen werkzaamheden dragen daarmee bij aan de verbetering van de volksgezondheid door de nieuwbouw van dergelijke kwaliteit te realiseren dat vocht en tocht in gebouwen worden beperkt.

Door het huidige pand te vervangen door energiezuiniger gebouwen, draagt MosaLira daarnaast bij aan het vertragen van de klimaatverandering. Klimaatverandering kan leiden tot belangrijke economische schade als gevolg van:

- Zeespiegelstijging met risico op overstromingen en verzilting.
- Vergroting weersextremen (extreme regenval en langere droogteperiodes).
- Beperkingen in zoetwatervoorzieningen.
- Toenemend risico op (infectie)ziekten en plagen.
- Bedreiging van de energievoorziening.

Door de verduurzaming van het bestaande pand wordt een reductie in CO₂-uitstoot en daarmee een afname in het gebruik van fossiele brandstoffen gerealiseerd. Door de aanpak wordt een bijdrage geleverd aan het beperken van klimaatverandering. Het beperken van de (gevolgen van) klimaatverandering dient een groot maatschappelijk openbaar belang en draagt bij aan de volksgezondheid.

Concluderend wordt een verduurzaming van het bestaande pand gerealiseerd. Het nieuwe pand zal technisch in een betere staat verkeren en beter geïsoleerd zijn. Met de herontwikkeling worden aspecten als ventilatie, sterke verlaging van energielasten, comfort en binnenmilieu aangepakt. Het project draagt daarmee bij aan de verbetering van de volksgezondheid door de gebouwen dusdanig te verbeteren dat vocht en tocht worden beperkt.

Op basis van bovenstaande is dan ook onderbouwd dat er sprake is van een belang om de school en het gebied eromheen te herontwikkelen.

8.2.2 Alternatieven

De werkzaamheden zijn aan de betreffende specifieke locatie gebonden. Doordat het pand met de ingreep voorzien wordt van duurzame verblijfsmogelijkheden voor gewone dwergvleermuis, is ook het duurzaam voortbestaan van de lokale populatie gegarandeerd.

Daarnaast is er voor gekozen om de te realiseren alternatieve verblijfplaatsen zoveel als mogelijk te integreren in het pand, zodanig dat de dieren zullen verblijven op geconditioneerde en aangewezen plekken in de constructie. Deze kunnen zodoende bij toekomstig onderhoud gemakkelijk worden ontzien en waar nodig worden hersteld of vervangen (bij defect).

De planning/fasering van de herontwikkeling wordt in overleg met MosaLira afgestemd op de aanwezige soorten, zodat het verstorend effect minimaal is. Middels tijdige mitigatie, wordt ervoor gezorgd dat er te alle tijden voldoende alternatieve verblijfplaatsen voor de vleermuizen aanwezig zijn.

8.3 Staat van instandhouding

Om ervoor te zorgen dat diersoorten duurzaam beschermd worden, wordt gemitigeerd conform de Kennisdocumenten. Daarin worden richtlijnen gegeven voor het aantal verblijven (vermenigvuldiging met een factor), de ophangplekken en de wijze waarop tijdelijke en permanente voorzieningen zorgen voor continuïteit in het aanbod aan verblijven. Met deze aanpak is maximale garantie op de staat van instandhouding van betreffende soorten. In dit kader dient nog bedacht te worden dat met de planning rekening wordt gehouden van de kwetsbare perioden van de betreffende aanwezige soorten. Soorten kunnen – en zullen – tijdelijk uitwijken naar woningen en gebouwen in de directe omgeving en daarbij al of niet gebruik maken van tijdelijke voorzieningen. Tijdens de herontwikkeling van het projectgebied zullen in de panden duurzame verblijven worden gerealiseerd. Na één seizoen kunnen de diersoorten dan ook weer terug naar hun oude leefomgeving.

Door de groene aard van de wijk en de aanwezigheid van groen in de directe omgeving blijft de wijk ondanks de werkzaamheden geschikt als leefgebied en foerageergebied voor de aangetroffen soorten. Daarbij blijven de bomen en het grote groen op het terrein zelf behouden waardoor het foerageergebied niet afneemt. Tevens zijn de woningen in de directe omgeving van basisschool Scharn geschikt voor verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis. Door de aanwezigheid van de soort in de directe omgeving, de aangeboden tijdelijke verblijfplaatsen en de realisatie van permanente verblijven in het projectgebied, is de kans groot dat de soorten aanwezig blijven en terugkeren in het projectgebied.

Samen met de hierboven beschreven aspecten worden effecten op korte termijn opgevangen door de tijdelijke mitigatie die met voldoende gewenningstijd wordt geplaatst binnen 200m van het projectgebied. Door vervolgens voldoende permanente mitigerende maatregelen te realiseren, wordt te allen tijde ruim aan de mitigatietaakstelling voldaan. Daarmee zijn te allen tijde voldoende alternatieve verblijfplaatsen aanwezig.

Bijlage A Wettelijk kader Wnb - soortenbescherming

Inleiding

De Wet natuurbescherming regelt naast gebiedsbescherming ook de bescherming van in het wild voorkomende planten en dieren. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld. Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van beschermde soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren (artikelen 3.1, 3.5 en 3.10).

De Wet natuurbescherming heeft dan ook belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen.

Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 1.11).

Zorgplicht

In het kader van de Wet natuurbescherming geldt dat alle dieren en planten een zekere mate van bescherming genieten, op basis van hun intrinsieke waarde. In artikel 1.11 staat dat iedereen voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. Deze zorg houdt in ieder geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt de handelingen achterwege laat, of indien dat redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze algemene zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dier- en plantensoorten, ook voor de soorten die niet als beschermde soort aangewezen zijn onder de Wet natuurbescherming.

De algemene Zorgplicht is een aanvulling op de algemene verbodsbepalingen die uitsluitend betrekking hebben op beschermde soorten. Het artikel biedt de mogelijkheid om op te treden tegen ongewenste handelingen jegens beschermde dieren en planten, welke niet nadrukkelijk in één van de verbodsbepalingen zijn genoemd.

Verbodsbepalingen

De verbodsbepalingen, die handelingen die het voortbestaan van planten en diersoorten in gevaar kunnen brengen verbieden, is een belangrijk onderdeel van de Wet natuurbescherming. Deze verboden zorgen ervoor dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Deze verschillen per beschermingsgroep.

De Wet natuurbescherming kent drie verschillende beschermingsregimes. De belangrijkste, voor ruimtelijke plannen relevante, wettelijke verbodsbepalingen staan hieronder genoemd.

VOGELRICHTLIJNSOORTEN

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels

- Het is verboden vogels te doden of te vangen (artikel 3.1.1).
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 3.1.2).
- Het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben (artikel 3.1.3).
- Het is verboden vogels opzettelijk te storen (artikel 3.1.4).
- Het verbod om te verstoren is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (artikel 3.1.5).

HABITATRICHTLIJNSOORTEN

In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn.

- Het is verboden de dieren in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5.1).
- Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren (artikel 3.5.2).
- Het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen (artikel 3.5.3).
- Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5.4).
- Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttweten of te vernielen (artikel 3.5.5).

ANDERE SOORTEN

Dit betreft de in bijlage A van de Wet natuurbescherming genoemde, nationaal beschermde, soorten.

- Het is verboden opzettelijk te doden of te vangen planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 3.10.1a).
- Het is verboden vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen (artikel 3.10.1b).
- Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen (artikel 3.10.1c).
- Deze verboden zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden (artikel 3.10.3).

In veel gevallen kan overtreding van verbodsbepalingen worden voorkomen door (versturende) werkzaamheden buiten het broedseizoen of voortplantingsseizoen (de perioden dat het nest in gebruik is voor het broeden of grootbrengen van jongen) aan te laten vangen.

Ontheffing

Bij ruimtelijke plannen, met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren, is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of er maatregelen (mitigatie en/of compensatie) genomen kunnen worden om dit te voorkomen of om de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen. Onder bepaalde voorwaarden geldt een vrijstelling of is het mogelijk van het bevoegd gezag ontheffing van de verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Onderstaande heeft betrekking op vrijstellingen en ontheffingen voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Voor andere activiteiten gelden andere regels die hier niet genoemd worden omdat ze niet van belang zijn.

VOGELRICHTLIJNSOORTEN

Ontheffing is mogelijk indien:

- Er geen andere bevredigende oplossing bestaat (artikel 3.3.4a).
- Zij nodig is (artikel 3.3.4b):
 - In het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid.
 - In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.
 - Ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren
 - Ter bescherming van flora of fauna.
 - Voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt.
 - Om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.
- De maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort leiden (artikel 3.3.4c).

HABITATRICHTLIJNSOORTEN

Ontheffing is mogelijk indien:

- Er geen andere bevredigende oplossing bestaat (artikel 3.8.5a).
- Zij nodig is (artikel 3.8.5b):
 - In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
 - Ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom.
 - In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

- Voor onderzoek of onderwijs, reproductie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarmee benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren of planten van de aangewezen soort te vangen, te plukken of onder zich te hebben.
- De maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (artikel 3.8.5c).

ANDERE SOORTEN

Ontheffing is mogelijk indien:

- Er geen andere bevredigende oplossing bestaat (artikel 3.10.2).
- Zij nodig is (artikel 3.10.2):
 - In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
 - Ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom.
 - In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
 - Voor onderzoek of onderwijs, reproductie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarmee benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren of planten van de aangewezen soort te vangen, te plukken of onder zich te hebben.
 - Handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied.
 - Ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen.
 - Ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden.
 - Ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.
 - In het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw.
 - In het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.
 - In het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
 - In het algemeen belang.
- De maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (artikel 3.10.2).

Vrijstelling

De provincies hebben in haar verordeningen uit de lijst van 'andere soorten' diersoorten aangewezen waarvoor een vrijstelling geldt en dus geen ontheffing van verbodsbepalingen voor hoeft te worden aangevraagd. De zorgplicht is wel van toepassing op deze soorten. De lijst met vrijgestelde soorten is per provincie anders. Hieronder zijn de vrijgestelde soorten in de Provincie Limburg weergegeven:

- Aardmuis
- Bastaardkikker
- Bosmuis
- Bruine kikker
- Bunzing
- Dwergmuis
- Dwergspitsmuis
- Egel
- Gewone bosspitsmuis
- Gewone pad
- Haas

- Hermelijn
- Huisspitsmuis
- Kleine watersalamander
- Konijn
- Meerkikker
- Ondergrondse woelmuis
- Ree
- Rosse woelmuis
- Steenmarter (alleen vrijgesteld in de periode 15 aug t/m feb)
- Tweekleurige bosspitsmuis
- Veldmuis
- Vos
- Wezel
- Wild zwijn
- Woelrat
- Hazelworm (alleen vrijgesteld in de periode juli t/m september)
- Levendbarende hagedis (alleen vrijgesteld in de periode 15 aug t/m 15 okt)
- Eekhoorn (alleen vrijgesteld in de periode maart-april en juli t/m november)

Gedragcode

Ook wanneer er gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode (art. 3.31), en de werkzaamheden in het kader van een van de genoemde wettelijke belangen plaatsvinden, is geen ontheffing nodig en geldt een vrijstelling. In de gedragscode wordt een wijze van uitvoering van handelingen beschreven, waarmee naar het oordeel van de Minister van Economische Zaken afdoende is gewaarborgd dat ten aanzien van de beschermde soorten zorgvuldig wordt gehandeld. Dat houdt in dat de gedragscode alleen wordt goedgekeurd indien er slechts handelingen worden verricht waarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de beschermde soorten.

Indien handelingen worden verricht die wel invloed hebben, wordt voorafgaand en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat de verbodsbepalingen overtreden worden.

Jaarrond beschermde vogelnesten

Binnen de groep van vogels zijn er soorten waarvan het nest wordt aangemerkt als een zogenaamde “vaste rust- of verblijfplaats”. Dergelijke verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd en vormen de meest streng beschermde groep. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels zijn aangewezen in de “aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten” (Ministerie van LNV, 2009) en bestaan uit de categorieën van vogelsoorten opgenomen in onderstaande tabel.

Of voor het (buiten het broedseizoen) wegnemen van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing noodzakelijk is, dient te worden vastgesteld met behulp van een zogenaamde omgevingscheck¹. Daarnaast is de noodzaak tot een ontheffing mede afhankelijk van de mogelijkheid tot het mitigeren (inclusief het aanbieden van vervangende nestgelegenheid) van negatieve effecten.

¹ Een deskundige dient vast te stellen of er in de omgeving voldoende gelegenheid is voor de soort om zelfstandig een vervangend nest te vinden.

Vogels	
Categorie	Type verblijfplaatsen
Categorie 1	Vaste rust- en verblijfplaatsen; nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Categorie 2	Nesten van koloniebroeders, nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
Categorie 3	Honkvaste broedvogels en vogels afhankelijk van bebouwing; nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
Categorie 4	Vogels die zelf niet in staat zijn een nest te bouwen; vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
Categorie 5	Niet jaarrond beschermd, inventarisatie gewenst; nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Eigen verantwoording

Wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen of voornemens ontstaan om werkzaamheden uit te voeren, dient vooraf goed te worden beoordeeld of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten zijn. In beginsel is daarvoor de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk.

Bijlage B Impressie plangebied



Impressie entree hoofgebouw. Enige tweelaagse deel van de school





Grotendeels verhard speelterrein voor kinderen. Randen hebben spaarzame begroeiing en is ingericht als natuurlijke speelplaats



Bijlage C QuickScan basisschool Scharn Maastricht

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

Basisschool Scharn

Mosalira

29 JANUARI 2021



Contactpersoon


Specialist Ecologie

M + 
E 

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 1632
6201 BP Maastricht
Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Leeswijzer	4
2	PLANGEBIED EN INGREEP	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Voorgenomen ingreep	5
3	RESULTATEN QUICKSCAN FLORA EN FAUNA	7
3.1	Soortbescherming	7
3.1.1	Methode	7
3.1.2	Aanwezigheid beschermde soorten	7
3.1.3	Effectbeschrijving	10
3.2	Vervolgstappen	10
3.2.1	Soortgericht onderzoek	10
4	CONCLUSIE	12
 BIJLAGEN		
	BIJLAGE A WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING	13
	BIJLAGE B IMPRESSIE PLANGEBIED	16
	 COLOFON	 20

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Mosalira is voornemens de basisschool Scharn, gelegen aan de Kloosterstraat 5-7 te Maastricht te renoveren/verduurzamen. Daarbij is nog niet duidelijk of voor renovatie of voor sloop en nieuwbouw gekozen wordt. Om een volledig beeld te krijgen van eventuele effecten op beschermde flora en fauna wordt uitgegaan van sloop en nieuwbouw, als meest ingrijpende ingreep. De voorgenomen werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op beschermde soorten en beschermde gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb). Zie Bijlage A voor een beschrijving van het wettelijk kader van deze bescherming.

Effecten in het kader van de gebiedsbescherming, onderdeel zijnde van de Wnb worden in deze rapportage niet behandeld.

Mosalira heeft Arcadis gevraagd een QuickScan flora en fauna op te stellen om eventuele negatieve effecten op beschermde soorten en benodigde vervolgstappen in het kader van de Wnb in beeld te brengen.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van het plangebied in de huidige situatie opgenomen, evenals een beschrijving van de voorgenomen ingreep. Hoofdstuk 3 betreft de resultaten van de QuickScan. In het hoofdstuk is een beschrijving van aanwezigheid van beschermde soorten met effectbeschrijving en de benodigde vervolgstappen beschreven. Hoofdstuk 4 betreft de conclusie.

Bijlage A beschrijft het wettelijk kader van de Wnb, soortbescherming. In bijlage B is een impressie van het plangebied opgenomen.

2 PLANGEBIED EN INGREEP

2.1 Huidige situatie

Het plangebied, gelegen aan de Kloosterstraat 5-7 te Maastricht betreft de basisschool Scharn en de speelterreinen en grasvelden direct daaraan gelegen (zie figuur 1). Het gebied ligt aan twee zijden van de Kloosterstraat. Het westelijke deel betreft het hoofdgebouw bestaande uit grotendeel enkele bouwlaag gemetselde constructie met een blinde (niet in gebruik zijnde) zolderruimte. Enkel aan de voorzijde, entree van het terrein, is een tweede bouwlaag aanwezig. De daken zijn bedekt met een pannendak. Het gebouw heeft een U-vorm waar het binnenplein verhard is als speelplaats met groen bestaande uit gras en een oude esdoorn, enkele struiken en een lage haag. Rondom het gebouw zijn speelplaatsen en verharde terreinontsluiting aanwezig. In de meest westelijke hoek van het plangebied bevindt zich een natuurlijke speelplaats met boomschors snippers als ondergrond.

Aan de oostzijde van de Kloosterstraat bevindt zich een recentere uitbreiding van basisschool Scharn. Hier zijn extra klaslokalen gerealiseerd met enkel bouwlaag gemetselde gebouwen. Het eromheen liggende terrein is grotendeels verhard met (natuur)speelplekken. In de zuidoostelijke hoek staan enkele bomen.

In bijlage B is een impressie van het plangebied opgenomen. Het plangebied bedraagt in totaal circa 0,8 ha. Het plangebied ligt in het oosten van Maastricht en wordt omgrensd door woonwijken met tuinen en bijbehorende infrastructuur. Het plangebied ligt in de stadsrand van Maastricht.



Figuur 1 Ligging van het plangebied. Het plangebied is bij benadering rood omlijnd

2.2 Voorgenomen ingreep

Mosalira is voornemens om het plangebied te transformeren/renoveren door middel van renovatie of door sloop en nieuwbouw. Het definitieve scenario is nog niet duidelijk. Voor de effect beoordeling wordt uitgegaan van volledige herontwikkeling van het plangebied waarbij de actuele inrichting wordt gewijzigd door sloop en nieuwbouw en herinrichting.

Mosalira is voornemens de aanwezige bomen in het plangebied te behouden. Dit wordt als uitgangspunt meegenomen in deze QuickScan flora en fauna.

Het plangebied zal na de werkzaamheden weer in gebruik zijn als school. De functie blijft ongewijzigd.

Werkzaamheden

De volgende werkzaamheden worden verwacht:

- Strippen van gebouwen.
- Sloop van gebouwen.
- Verwijderen van verharding en eventuele begroeiing.
- Bouwrijp opleveren van bouwgrond.
- Nieuwbouw realiseren.

Planning

De exacte planning van deze werkzaamheden is voornemen is de werkzaamheden zo spoedig als mogelijk te laten starten, rekening houdend met de eventuele benodigde vergunningen en beschikbaarheid van de uitvoerder. Uitgangspunt is dat de werkzaamheden op ieder moment van het jaar plaats kunnen gaan vinden.

Wijzigingen van voornemen

De volgende hoofdstukken zijn opgesteld op basis van wat hiervoor is beschreven onder werkzaamheden en planning. Wijzigingen in planning, fasering, uitvoermethode of geheel nieuwe activiteiten in afwijking van dit rapport, dienen vooraf getoetst te worden door de ecooloog. Deze kunnen immers ook (nieuwe) negatieve effecten hebben op de mogelijk aanwezige flora en fauna. Ecologische onderzoeken en te treffen maatregelen zijn gebonden aan specifieke perioden voor uitvoering. Om ongewenste uitloop te voorkomen, is het daarom noodzakelijk om wijzigingen zo vroeg mogelijk in beeld te brengen en te communiceren met de ecooloog.

3 RESULTATEN QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

3.1 Soortbescherming

3.1.1 Methode

Voor de QuickScan is een bureauonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen tien jaar (januari 2011). Daarnaast is gebruik gemaakt van www.verspreidingsatlas.nl.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 12 januari 2021 door de heer [REDACTED], ecooloog bij Arcadis. De omstandigheden tijdens het veldbezoek waren 3°C, 2 Bft., geheel bewolkt. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek en de fysieke kenmerken van het plangebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk aanwezig zijn van beschermde plant- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het plangebied (kunnen) worden aangetast bij de geplande werkzaamheden.

3.1.2 Aanwezigheid beschermde soorten

In tabel 1 is per soortgroep weergegeven of en zo ja, welke beschermde soorten mogelijk aanwezig zijn binnen het plangebied, op basis van zowel het bureauonderzoek als veldbezoek. De werkzaamheden hebben enkel betrekking op het in figuur aangegeven gebied.

Tabel 1 Aanwezigheid en functie leefgebied van beschermde soorten binnen het plangebied per relevante soortgroep

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten/ geschiktheid habitat	Conclusie
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	Op basis van waarnemingen uit de NDFF zijn rondom het plangebied soorten die veel binnen stedelijk gebied en nabij stadsranden voorkomen aanwezig. Het gaat daarbij om algemeen voorkomende soorten als holenduif, koolmees, merel, roodborst, zwarte roodstaart (stedelijk gebied) maar ook soorten als Europese kanarie, grote lijster, roek en zwartkop. Deze zijn met name waargenomen in de groenstructuren van de omliggende woonwijken en in de stadsrand. Deze soorten, met name de soorten gebonden aan stedelijk gebied zullen het plangebied ook gebruiken als leefgebied en mogelijk broedplaatsen in de aanwezige bomen of openingen in het gebouw vinden.	Leefgebied en broedplaatsen van algemeen voorkomende soorten, met name stedelijke soorten, niet uit te sluiten.
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	In het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van broedvogels met een jaarrond beschermd nest. In de omgeving zijn wel roek, gierzwaluw en sperwer waargenomen afkomstig uit de woonwijken rondom het plangebied en in de stadsrand (NDFF). De bebouwing is geschikt als nestplek voor gierzwaluw en huismus. In het tweelaags deel (gierzwaluw) en onder de dakpannen van het westelijke deel van het plangebied (huismus) zijn potentiële geschikte nestplekken aanwezig.	Functies als broedplaats van gierzwaluw en huismus niet uitgesloten. Leefgebied van huismus niet uitgesloten.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten/ geschiktheid habitat	Conclusie
	Roek en sperwer heeft betrekking op nestlocaties langs de Clarissengrubbe en Keerderstraat, beide op ongeveer 320m van het plangebied. Het plangebied vormt voor deze soorten door ontbreken van geschikt habitat geen functie.	
Grondgebonden zoogdieren	In het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van grondgebonden zoogdieren. In de nabije omgeving zijn wel soorten waargenomen als de das, eekhoorn, egel en steenmarter (NDFF). In het plangebied worden, naast algemeen voorkomende soorten als diverse muizensoorten, enkel functies voor de steenmarter verwacht. Met het veldbezoek zijn langs de zuidelijke gevel van het gebouw uitwerpselen van de steenmarter aangetroffen. De in het gebouw aanwezige loze zolderruimte biedt mogelijk een verblijfplaats voor deze soort. Het plangebied is beperkt functioneel als voedselbiotoop door de vele verharding. Echter zal deze in relatie tot de verblijfplaats wel essentieel zijn. Verblijfplaatsen of essentieel functioneel leefgebied van overige grondgebonden beschermde soorten zijn uitgesloten wegens ontbreken sporen, verblijfplaatsen, en geschikt toegankelijk habitat.	Verblijfplaats steenmarter mogelijk aanwezig in schoolcomplex. Omgeving betreft leefgebied van de soort. Overige functies uitgesloten.
Vleermuizen	Er geen waarnemingen of verblijfplaatsen van vleermuizen bekend binnen het plangebied (NDFF). In de nabije omgeving zijn waarnemingen van de gewone dwergvleermuis bekend. Ook zijn in de nabij gelegen (150m) Antonius van Paduakerk verblijfplaatsen op zolder van grijze en gewone grootoorvleermuis vastgesteld. Het plangebied vormt door de open spouwventilatie stootvoegen, scheuren in gevels en overstekende kantpannen en blinde zolder geschikte verblijfplaatsen voor vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone en grijze grootoorvleermuis. Het gaat daarbij om functies zomer-, paar-, kraam- en winterverblijfplaats. Massawinterverblijfsfuncties kunnen niet geheel worden uitgesloten vanwege de omvang van de constructie. Er zijn geen boomholten aanwezig waarmee verblijfplaatsen voor boombewonende soorten uitgesloten zijn. Het plangebied en de directe omgeving zal niet-essentieel foerageergebied vormen voor soorten die hun verblijfplaats in de buurt of in het plangebied hebben. Dit wordt als niet essentieel gezien vanwege de grotendeels aanwezige verharding, lichtvervuiling en weinig groenstructuren waardoor voedseldichtheid niet hoog zal zijn. Vliegrouetes worden niet verwacht door de afwezigheid van duidelijke rechtlijnige structuren in het plangebied.	Verblijfplaatsen gebouwbewonende soorten zijn niet uitgesloten. Foerageergebied tevens niet uit te sluiten.
Flora	Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten flora (NDFF). Doordat het overgrote deel van	Functies uitgesloten in het plangebied

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten/ geschiktheid habitat	Conclusie
	het plangebied verhard is, waar de enkele groene delen van het terrein ingezaaid en beheerd worden of met snippers van boomschort bedekt zijn worden functies van beschermde flora uitgesloten. Deze delen bieden namelijk door het type beheer en ligging geen geschikte omstandigheden voor deze soorten om hier te kunnen groeien.	
Amfibieën	Er zijn geen waarnemingen van amfibieën in het plangebied bekend (NDFF) op een enkele waarneming van de bruine kikker in de omgeving na. Het plangebied bevat geen oppervlaktewater. Hiermee zijn voortplantingsfuncties van amfibieën uit te sluiten. In het plangebied is weinig dekking en struweel aanwezig. Daarmee is het landbiotoop voor amfibieën marginaal. Door hun algemene voorkomen kunnen individuen van soorten als de gewone pad, kleine watersalamander en bruine kikker niet volledig worden uitgesloten. Het gaat daarbij om incidenteel aanwezige dieren. Beschermde soorten zijn uit te sluiten op basis van afwezigheid van voortplantingsbiotoop (water) en landbiotoop.	Marginaal landbiotoop aanwezig voor gewone pad, kleine watersalamander en bruine kikker. Overige soorten uitgesloten.
Reptielen	In de omgeving van het plangebied (200m) zijn geen waarnemingen bekend van reptielen (NDFF). Het plangebied vormt geen geschikt habitat voor deze soorten. Deze soorten zoeken verstoringarme gebieden met daarin een structuurrijke vegetatie en diverse microklimaten. Op basis van afwezigheid van waarnemingen en ongeschiktheid van het plangebied voor deze soorten zijn reptielen uitgesloten.	Functies uitgesloten in het plangebied.
Vissen	Er is geen oppervlaktewater in het plangebied aanwezig. Op basis hiervan is de aanwezigheid van vissen uitgesloten in het gebied.	Soorten uitgesloten in het plangebied.
Ongewervelden	In en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van beschermde ongewervelden bekend. Deze beschermde soorten stellen strenge eisen aan hun leefgebied zijnde stromend helder water, rottend dood hout en bepaalde boom-, plantsoorten (waardplanten). Deze eigenschappen zijn niet te vinden binnen het plangebied waarmee functies voor ongewervelden zijn uitgesloten.	Functies uitgesloten in het plangebied.

3.1.3 Effectbeschrijving

In de onderstaande tabel is per soortgroep voor de (mogelijk) aanwezige soorten, op basis van de conclusie in de vorige paragraaf, een beschrijving gegeven van mogelijke effecten als gevolg van het voornemen zoals beschreven in hoofdstuk 2.2.

Tabel 2 Effecten per soortgroep als gevolg van werkzaamheden

Soortgroep	Mogelijke effecten
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	Verlies van leefgebied en nestgelegenheden
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	Verlies van leefgebied (huismus) en verblijfplaatsen (huismus en gierzwaluw)
Grondgebonden zoogdieren*	Verlies van leefgebied en verblijfplaatsen van steenmarter. Verlies leefgebied en verlies verblijfplaatsen van algemene vrijgestelde soorten.
Vleermuizen	Verlies verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten, foerageergebied en vliegroute
Amfibieën*	Verlies marginaal landbiotoop en mogelijk doden of verwonden van incidenteel aanwezige dieren

*) In de provincie Limburg geldt een (tijdelijke) vrijstelling voor de binnen het plangebied algemeen voorkomende soorten grondgebonden zoogdieren en algemeen voorkomende amfibieën, zie Bijlage A. Deze hoeven in een toetsing daarom niet meegenomen te worden zolang de werkzaamheden plaatsvinden binnen de vrijgestelde periode. Voor deze soorten geldt, zoals voor alle soorten, wel nog de zorgplicht. Dit is verder toegelicht in hoofdstuk 3.5.

3.2 Vervolgstappen

Met de werkzaamheden is vastgesteld dat er negatieve effecten kunnen optreden voor de in het plangebied mogelijk aanwezige soorten. Het gaat daarbij om broedvogels zonder een jaarrond beschermd nest (diverse soorten), broedvogels met een jaarrond beschermd nest (huismus en gierzwaluw), grondgebonden zoogdieren (steenmarter en algemeen voorkomende soorten), vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone en grijze grootoorvleermuis) en amfibieën (algemene soorten).

Voor huismus, gierzwaluw, steenmarter en vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone en grijze grootoorvleermuis) is soortgericht onderzoek noodzakelijk om de daadwerkelijke functie van het gebied voor deze soorten vast te stellen. Op basis de resultaten van dit onderzoek kan een volledige effectbeoordeling en toetsing plaatsvinden alsmede de noodzaak tot mitigatiemaatregelen en ontheffingsprocedure inzichtelijk worden gemaakt.

Het is noodzakelijk om negatieve effecten (indien mogelijk) te voorkomen, om daarmee ook de verbodsbepalingen van de Wnb niet te overtreden of ter onderbouwing voor een eventueel nog te verkrijgen ontheffing voor niet te voorkomen resteffecten op verblijven, functies en of individuen. Voor de vrijgestelde grondgebonden zoogdieren en amfibieën is geen nadere beoordeling, toetsing, onderzoek en ontheffing noodzakelijk. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht om onnodig doden en verwonden van individuen te kunnen voorkomen.

3.2.1 Soortgericht onderzoek

In het plangebied zijn functies van huismus, gierzwaluw, steenmarter en vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone en grijze grootoorvleermuis) niet uitgesloten. Hiervoor dient soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden om de functie van het plangebied voor deze soorten vast te stellen. Dit onderzoek bestaat uit:

Huismus

- Voer conform de soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB, 2017) onderzoek uit naar de broedplaatsen van huismus. Dit bestaat het inventariseren van baltsende dieren waarbij twee rondes in de periode 1 april tot 20 juni van minimaal één uur worden uitgevoerd. Tussen de twee rondes dient minimaal tien dagen te zitten. Deze inventarisaties vinden plaats bij gunstige weersomstandigheden (geen regen, harde wind en kou) en tussen 1 à 2 uur na zonsopkomst en 1 à 2 uur voor zonsondergang.

Gierzwaluw

- Voer onderzoek naar de broedplaatsen gierzwaluw uitvoeren conform de soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB, 2017). Dit bestaat het inventariseren van gierende dieren, in- en uitvliegen van dieren waarbij er drie rondes in de periode 1 juni t/m 15 juli van twee uur worden uitgevoerd. Eén van deze drie rondes moet uitgevoerd worden tussen 20 juni en 7 juli. Tussen deze drie rondes dient minimaal tien dagen te zitten. Deze inventarisaties vinden plaats in droge weersomstandigheden en starten twee uur voor zonsondergang en duren tot zonsondergang.

Steenmarter

- Inspecteer de zolderruimte binnen het plangebied om zo eventuele verblijfplaatsen of het gebruik van de zolderruimte door de steenmarter vast te stellen. Deze ronde moet buiten de kwetsbare periode van de steenmarter uitgevoerd worden, in de periode 15 augustus t/m februari.

Vleermuizen

- Vleermuisonderzoek naar de functies zomer, balts, kraam en (massa)winterverblijfplaats voor de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone en grijze grootoorvleermuis conform het Vleermuisprotocol (NGB, 2021). Dit bestaat uit drie veldbezoeken (één in de ochtend en twee in de avond) in de periode half mei tot half juli, twee veldbezoeken vanaf middernacht in de periode 1 augustus t/m 10 september en twee veldbezoeken (beide in de avond) in de periode half augustus tot 1 oktober. Deze laatste bezoeken kunnen deels gecombineerd worden. Gezien de grootte van het plangebied dient dit verdeeld te worden in drie deelgebieden.

4 CONCLUSIE

Mosalira is voornemens de basisschool de Scharn te verduurzamen middels grootschalige renovatie of sloop en nieuwbouw. Hierbij is rekening gehouden met de sloop en nieuwbouw om alle mogelijke vervolgstappen inzichtelijk te maken. Hierbij wordt uitgegaan van werkzaamheden als het strippen en slopen van het aanwezige gebouw, geschikt maken van de bouwgrond en nieuwbouw. De exacte werkzaamheden en planning zijn nog niet bekend.

Uit de QuickScan is gebleken dat het plangebied geschikt is voor de volgende soorten:

- Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest (diverse soorten).
- Broedvogels met jaarrond beschermd nest (huismus, gierzwaluw).
- Grondgebonden zoogdieren (steenmarter en algemeen voorkomende soorten).
- Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger).
- Amfibieën (algemene soorten).

De voorgenomen werkzaamheden hebben mogelijk negatieve effecten op deze soorten.

Voor de steenmarter, vleermuizen, huismus en gierzwaluw is niet voldoende informatie beschikbaar om tot een toetsing van de Wnb over te gaan. Om inzicht te krijgen in een eventueel noodzakelijke ontheffing Wnb dient soortgericht onderzoek naar deze soorten uitgevoerd te worden.

Voor broedvogels zonder jaarrond beschermd nest zijn afdoende mitigerende maatregelen te treffen om een overtreding van de verbodsbepalingen Wnb te voorkomen. Voor aanwezige grondgebonden zoogdieren (met uitzondering van de steenmarter) en amfibieën geldt een vrijstelling op ontheffing ten aanzien van verstoring van leefgebied en individuen. Wel dient onnodig doden en verwonden conform zorgplicht aantoonbaar vermeden te worden.

BIJLAGE A WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING

Soortbescherming

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de voor dit rapport relevante delen van de wet gegeven.

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen om schade aan soorten te voorkomen, ook voor soorten die niet beschermd zijn ([art 1.11, lid 1](#)). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden ([art 1.11, lid 2](#)). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd ([art 1.11, lid 3](#)).

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Soorten Vogelrichtlijn (Wnb paragraaf 3.1).
- Soorten Habitatrichtlijn (Wnb paragraaf 3.2).
- Andere soorten (Wnb paragraaf 3.3).

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd ([art. 3.1 lid 1](#)).

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; ([art. 3.5 lid 1](#))

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; ([art. 3.5, lid 5](#))

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat echter in de Wnb paragraaf 3.2 “soorten Habitatrichtlijn” als titel heeft, wordt dit ook hier zo gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet ([art. 3.10, lid 1 onder a en c](#)).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art. 3.1 lid 1](#)), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren ([art. 3.1 lid 2](#)), het rapen of onder zich hebben van eieren ([art. 3.1 lid 3](#)) en het opzettelijk storen van vogels ([art. 3.1 lid 4](#)). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort ([art. 3.1 lid 5](#)).

Ten aanzien van de soorten van de Habitatrichtlijn beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art 3.5 lid 1](#)), het opzettelijk verstoren ([art 3.5 lid 2](#)), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren ([art 3.5 lid 3](#)) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art 3.5 lid 4](#)). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen ([art 3.5 lid 5](#)).

Ten aanzien van de andere beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen ([art 3.10 lid 1 onder a](#)) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art 3.10 lid 1 onder b](#)). Ten aanzien van de andere beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen ([art 3.10 lid 1 onder c](#)).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode ([art. 3.31 lid 1](#)). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- Een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.
- Een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw.
- Een bestendig gebruik.
- Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen ([art 3.3 lid 2-4](#); [3.8 lid 2-5](#), [3.10 lid 2](#)). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van LNV en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van LNV het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie.

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden ([art 3.3 lid 1,3](#); [3.8 lid 1,3](#), [3.10 lid 2](#)). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de

gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor **soorten van de Vogelrichtlijn** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.3 lid 4):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor **soorten van de Habitatrichtlijn** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.8 lid 5):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de **andere beschermde soorten**, gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: (art 3.10 lid 2):

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang.

BIJLAGE B IMPRESSIE PLANGEBIED



Impressie entree hoofdgebouw. Enige tweelaagse deel van de school.



Links: diverse opening in scheuren en stootvoegen in gevels voor vleermuizen.
Rechts: Overstekende kantpannen bieden toegang voor vleermuizen en vogels.



Links: pannendak met toegang voor huismus onder de dakpannen.
Rechts: voegwerk dat loslaat biedt toegang in de constructie voor vleermuizen.



Boven: Overstekende kantpannen bieden toegang voor vleermuizen en vogels. HWA langs dakrand biedt tevens mogelijke toegang voor steenmarters naar de blinde zolderruimte.
Onder: grotendeels verharde speelterrein voor kinderen. Randen hebben spaarzame begroeiing en is ingericht als natuurlijke speelplaats.



Links: openingen in aansluitingen van gevel naar gemetselde muren bieden toegang voor vleermuizen.
Rechts: Afwerking langs dakranden bieden mogelijk verblijfplaatsen voor vleermuizen.

COLOFON

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
BASISSCHOOL SCHARN

KLANT
Mosalira

AUTEUR

[REDACTED]

PROJECTNUMMER
C05062.000104

ONZE REFERENTIE
D10022345:14

DATUM
29 januari 2021

GECONTROLEERD DOOR

[REDACTED]

Adviseur Ecologie en Specialist Fauna

VRIJGEGEVEN DOOR

[REDACTED]

Projectleider natuur/ Adviseur omgevingsrecht

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1632
6201 BP Maastricht
Nederland
+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com

Bijlage D Instructie tijdelijke mitigatie

Binnen het plangebied zijn twee zomer- en twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Voordat de werkzaamheden aan het plangebied uitgevoerd mogen worden, dienen minstens zes maanden voorafgaand aan start paarseizoen (half augustus) de werkzaamheden tijdelijke verblijfplaatsen van vleermuizen gecreëerd te worden. Dit zorgt er namelijk voor dat de aanwezige vleermuizen ook tijdens de werkzaamheden een plek hebben waar ze kunnen verblijven. Concreet betekent dit dat de tijdelijke voorzieningen uiterlijk half februari 2022 opgehangen moeten zijn.

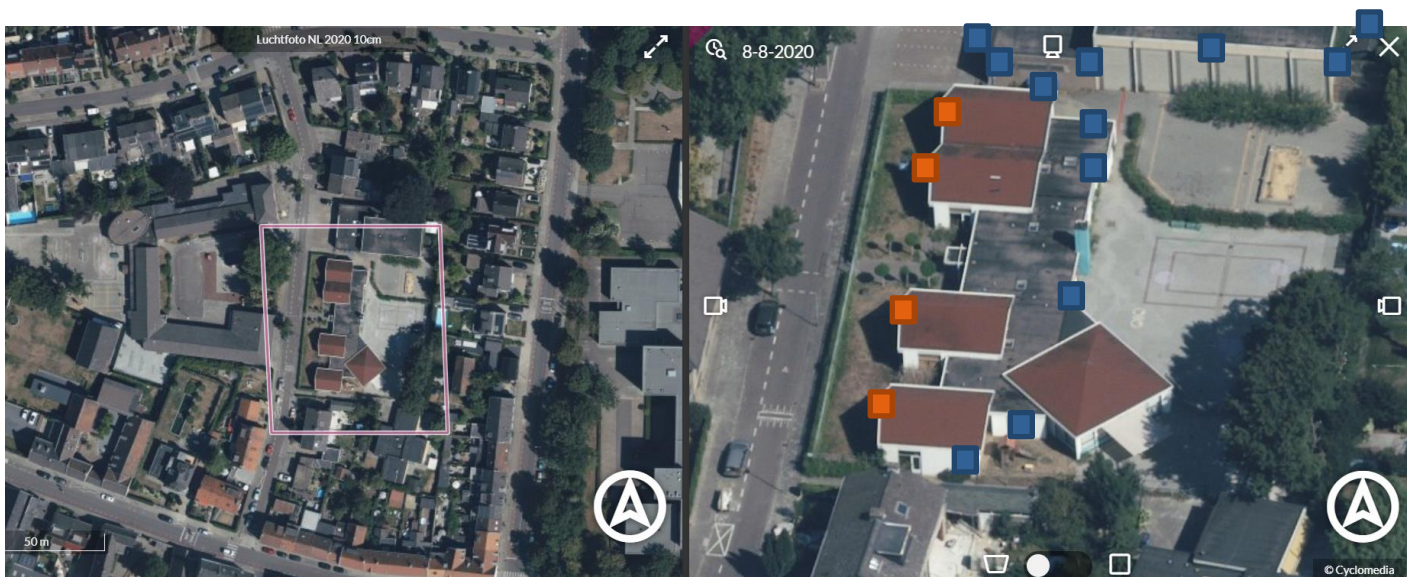
In de navolgende pagina's wordt een voorstel gedaan voor de locaties en het type op te hangen tijdelijke verblijfplaatsen. In totaal dienen minimaal 16 tijdelijke verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis gecreëerd te worden.

In de plaatsingsinstructie is rekening gehouden met de volgende plaatsingsvoorwaarden:

- Zo veel mogelijke spreiding van exposities maar overgrote deel van de kasten moeten gericht zijn op het zuiden.
- Zo hoog mogelijke plaatsing.
- Vrije invliegopening.
- Op min. 0,5 m van een raam/deur.
- Toegankelijkheid voor plaatsing, schoonmaak/repairatie.
- Eigendom MosaLira.
- Binnen 200 m van de oorspronkelijke verblijfplaatsen.

In Figuur 5 is een voorstel gedaan voor de locaties van de tijdelijke kasten. Ook bestaat de mogelijkheid om de kasten op andere gebouwen of woningen in de directe omgeving te plaatsen (binnen 200 meter van het plangebied). Indien dit gewenst is, kan hier een voorstel voor gedaan worden. Belangrijk is daarbij wel om dit tijdig af te stemmen met de gebouw-/woningeigenaren.

In Figuur 6 is een voorbeeld weergegeven hoe de kasten op de gevel geplaatst moeten worden. In de figuren 6, 7 en 8 zijn drie verschillende type tijdelijke kasten weergegeven.



Figuur 5 Voorstel voor de locaties van de tijdelijke kasten. De blauwe vlakken zijn type VMTH1, de oranje vlakken type VMT1a. Er dienen in totaal 16 tijdelijke kasten opgehangen te worden



Figuur 6 Voorbeeld locaties van type VMTH1 op de zijgevel en type VMT1a in de nok van de bijgebouwen

Type tijdelijke mitigatie



Figuur 7 Tijdelijke zomerverblijfplaats vleermuizen type VMTH1 (Unitura). Dit type is geschikt om te plaatsen op bakstenen muren



Figuur 8 Tijdelijke zomerverblijfplaats vleermuizen type VMT1a (Unitura). Dit type is geschikt om te plaatsen op gladde gevels

Bijlage E Instructie permanente mitigatie

Voor het bepalen van de permanente mitigatie is het noodzakelijk om een bouwtekening te hebben van het nieuwe schoolgebouw. Aan de hand daarvan kan in overleg een mitigatieplan opgesteld worden.

Colofon

NATUURTOETS BASISSCHOOL SCHARN
MAASTRICHT

KLANT

Stichting MosaLira

AUTEUR

[REDACTED]

PROJECTNUMMER

30083326

ONZE REFERENTIE

D10042143:90

DATUM

25 januari 2022

STATUS

Definitief

GECONTROLEERD DOOR

[REDACTED]

Adviseur ecologie en natuurwetgeving

Over Arcadis

Arcadis is een toonaangevend wereldwijd ontwerp- en consultancybureau voor de natuurlijke en gebouwde omgeving. Wij maken het verschil voor onze klanten en de maatschappij met doeltreffende, duurzame en digitale oplossingen. Met 27.000 mensen in meer dan 70 landen genereerden we in 2020 een omzet van €3,3 miljard. Wij ondersteunen UN-Habitat met kennis en expertise om leefomstandigheden te verbeteren in gebieden getroffen door de gevolgen van de klimaatverandering.

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland

T [+31 \(0\)88 4261 261](tel:+3120884261261)

Arcadis. Improving quality of life

Volg ons op



[arcadis-nederland](https://www.arcadis-nederland.nl)



[arcadis_nl](https://twitter.com/arcadis_nl)



[ArcadisNetherlands](https://www.facebook.com/ArcadisNetherlands)